საქართ. მენშევიკების სოც.-დემოკრატიული სარევოლიუციო პარტიის მთავარ კომიტეტის ორგანო

ცნობილი ბიბლიოთეკა

ცრიტიკა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „ტრიბუნა" თვიურად ღირს 120,000 მ. სამგლოვიარო განცხადება პირველ გვერდზე უკანასკნელზე კანტორა ღიაა დილის 8—2 ს. რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 11—12 საათამდე. რედაქციის მისამართი—ტფილისი სასახლის ქუჩა № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 10—34.

ტფილ. ფასი ნაბა მან. პროვინც. 6000 მან.

სამშაბათი ივლისის 25
1922

ღრმად დამწუხრებულნი: მამა აბესალომ ივანეს ძე და დედა პელაგია ბერის ასული, ძმა კიტა და და ნადია აბდუშელიშვილები, ამით აუწყებენ ნათესავთა და მეგობართ, რომ 29 ივლისს, დილის 9 საათზე, სოფ. ბეინეგში (შორაპნის მაზრაში) ნათლის მცემლის ეკლესიაში დანიშნულია მათი უდროოდ დაკარგული ძვირფასი შვილისა და დის

ვერა აბესალომ აბდუშელიშვილის ასული

ორმოცი დღის წირვა და პანაშვიდი 218

ღრმად დამწუხრებულნი: ქმარი ისიდორე, და შვილები: ვიქტორ, ვასო და ნინო დოლიძეები აუწყებენ ნათესავებსა და ნაცნობებს, რომ 22 ივლისს ღამის 12 საათზე გარდაიცვალა მათთვის დაუვიწყარი

ეფროსინე იესეს ასული დოლიძისა

გამოსვენება მოხდება ყოფილ არამიანცის საავადმყოფოდან დღეს, სამშაბათს 25 ივლისს, 3 საათზე. პანაშვიდი გარდახდილ იქნება თავის სახლის წინ (ელისაბედის ქუჩაზე № 174) $4^1/_2$ საათზე და დაკრძალვა დიდუბის ეკლესიის გალავანში 5 საათზე.

№281

ღრმად დარწმუხრებულნი: ძმები—ამბაკო და ექვთიმე, დები—კესარია, მართა და ბაბორე და რძალი—ლიდა რუსიაშვილები აუწყებენ ნათესავებსა და ნაცნობებს, რომ 22 ივლისს ღამის 12 საათზე გარდაიცვალა მათთვის დაუვიწყარი.

ეფროსინე იესეს ასული დოლიძისა

გამოსვენება მოხდება ყოფილ არამიანცის საავადმყოფოსთან დღეს სამშაბათს 25 ივლისს 3 საათზე. პანაშვიდი გარდახდილი იქნება თავის სახლის წინ (ელისაბედის ქუქ. № 174) $4^1/_2$ საათზე და დაკრძალვა დიდუბის ეკლესიის გალავანში 5 საათზე.

№ 281.

ქალაქის აღმასკომის პრეზიდიუმი აცნობებს

ყველა მოქალაქეთა საყურადღებოდ, რომ ვისაც სურს რაიმე შეწირულების გაღება

ამხ. კამოს

სახელობის თავშესაფრის ფონდისათვის, ნივთები უნდა გამოგზავნოს ქალაქის აღმასკომის კასაში.

მდივანი ხუნდაძე

ერთვნული მოღვაწეები

პატარა ერის ეროვნულ მოღვაწეთა ბედი არ არის სახარბიელო. რამდენიც საერთაშორისო ძალთა უთიერთობა, ყველგან კომპრომისს ცდილობს, სწყვეტს პატარა ერის საკითხს, იმდენათ ეროვნული მოღვაწისათვის წესაძლებელი ხდება დამოუკიდებელი პოლიტიკის წარმოება.

თუ ამერიკის, ინგლისის, საფრანგეთის, იტალიეთისა და იაპონიის კაბინეტებსაც კი უხდებათ ხშირათ ხელის აღება თავის პირდაპირ გზაზე, საკვირველი არ არის, რომ საქართველოს კაბინეტს არ შეეძლოს თავისივე საკითხი გადაწყვიტოს საკუთარი ხალხის ნებასურვილის თანახმათ.

კოლონიური პოლიტიკის ისტორია ამჟამად დასურათებაა იმ ამბის, რომ კაპიტალიზმი, რომელიც ინტერნაციონალურ მასშტაბში გაიშალა, დაუძლეველ მოვლენათ წარსდგა პატარა ერთა წინაშე და ცეცხლითა და მახვილით დაიპყრო იგი. მთელი რიგი ოკეანეა კოლონიებს, მიწაწყლა იმ სისხლიანი ისტორიული აქტების, რომლებმაც არარად აქციეს პატარა ერთა თავგანწირული სულისკვეთება ეროვნული თავისუფლების შენახჩენებისათვის და ტლანქი ძალით გასტეხა ერის თავისუფალი ნებისყოფა.

თუ ვაშინგტონს ამერიკის განთავისუფლება და წილად. ამას საფუძვლად დღევს ის განსაკუთრებული ეკონომიური და სოციალური პირობები, რომელიც ხელს უწყობდა ამერიკას გათავისუფლებას. აღსანიშნავია ისიც, რომ საფრანგეთის დახმარება თუ არა, ამერიკაც კი ვერ შეძლებდა ინგლისის კაპიტალიზმის ბატონობისაგან თავის დაღწევას, რომელიც მაკრატლების კბეტებსაც კი უკრძალავდა განვითარებულ ქვეყანას. თუ ვაშინგტონმა შესძლო ამერიკის განთავისუფლება ინგლისის ბატონობის და ესპანეთის კოლონიური და კაპიტალური დამოკიდებულებისაგან, ეს მოხდა იმიტომ, რომ ინგლისის მოქნილი პოლიტიკა კოლონიების მიმართ პრინციპიალურად პროპორციულია კოლონიის სიძლიერისა და სიმდიდრისა. იმიტომ არის, რომ მიუხედავად თავისი პოლიტიკის ღალატობის, განსაკუთრებით მე 19 საუკუნის მეორე ნახევრიდან, როდესაც ამერიკას რევოლიუციით კარგი გაკვეთილი მიეცა ინგლისის იმპერიალიზმმა, იგი მაინც პატარა კოლონიებს, როგორც არის მაგ. სიერა ლეონე, ჩრდილოეთ ანგარიშს არ აძლევს და ეროვნატორთა სათარეშოთ აქცევს.

ერთი სიტყვით, ერთვნული მოღვაწისათვის არ არსებობს საშუალება დამოუკიდებელი პოლიტიკის წარმოებისათვის. 100 წლის დამონებული საქართველო ძლივს ჩრდილოეთის ხალხის მაჯისცემამ და მისმა თავისუფალმა ნებისყოფამ, ერის ფიზიოლოგიურმა სიძლიერემ და ჯანსაღ ბომ, არამედ რუსეთის დიდმა რევოლიუციამ, რომელმაც დროებით ფეხზე წამოაყენა ეროვნული თავისუფლება.

სამი წლის მენშევიკური დემოკრატიის არსებობაც ბედი არა მარტო იმ თავგანწირული ბრძოლის, რომლის წყალობითაც გმირთა წყალნდა სისხლებით მოიკირწყლა საქართველოს მიდამოები, არამედ იმ ძალთა კოლიზიით, რომელიც შექმნილი იყო საბჭოთა რუსეთისა და ანტანტის ქვეყნების ურთიერთობის გამო.

ყოველივე ამის თქმით, რასაკვირველია, ჩვენ ნიჰილისტურ დროებით არ მივდივართ ეროვნული შემოქმედების და მოღვაწეობის ასპარეზზედ. ერთი წუთითაც არ ვიზიარებთ იმ აზრს, რომ პატარა ერმა ქედი უნდა მოიხაროს ძლიერ ძალთ. ამის საწინააღმდეგოდ ჩვენ ვიცით, რომ ეროვნული ბრძოლითაც კაპიტალიზმის თანამედროვე ეტაპმა კოლონიური ერებისათვის უფრო მძიმე ხუნდი გაჭედ, ვიდრე მეტროპოლიის მუშათა კლასისათვის. იმიტომ არის, რომ დასავლეთი ევროპა, ეს პროლეტარიატის სამშობლო,—რევოლიუციის ბუდეა. დასავლეთის ქვეყნები, ეს დაჩაგრული ერების სამშობლო,—რევოლიუციის აკვანია.

თანამედროვე ეპოქის ძირითად რევოლიუციონური ბრძოლა გადაწყვეტა ერთა თავისუფლების საკითხის. ვინც ფიქრობდა და ფიქრობს, რომ ჩვენი ერის თავისუფლებისათვის არის სხვა გზა, გარეშე რევოლიუციისა,—იგი ან გულუბრყვილო ფანტაზიორია, ან შეგნებული რეაქციონერი.

საქართველოს საკითხის გამო, დღიდან საჭოთა წყობილების დამყარებისა, ჩვენში არსებული პოლიტიკური პარტიები დიდ ხანს ასტეხენ ბილწე. ეს არც საკვირველია და არც მოულოდნელი. საქართველოს საკითხს ევროპა და ამერიკა თითქმის ვერაფერს ვერ აუარებს ვიდრე ქართ პოლიტიკური პარტია ჩვენში არსებული და საქართველო მოარჯულებს ხოლმე ურჩმუნო თომებს, როგორც არა ერთხელ მოარჯულა.

მაგრამ შეიძლება, როგორც ერის სამართალი, ისე ერის სამსახურთ სპეციალიზაცია. ამ უკანასკნელი კატეგორიის ხალხს წარმოადგენს ჩვენი მემარჯვენე სოციალისტ-ფედერალისტები, რომელთა ბედმეტია ლაპარაკი იმის შესახებ, თუ სოციალისტისათვის, რომელი ძალა უნდა იყოს მისადები პრინციპიალურად, მაგრამ რეალურადაც პუანკარე უძლური გამოდგა, ლენინი ძლიერი. ანტანტა გაიხარხნა, რუსეთი ისევ ქედს არ იხრის. ამ შემთხვევაში, არა მარტო სოციალისტური სანდისი, არამედ წმინდა პოლიტიკური ანგარიშიც იმას მოითხოვს, რომ საჭიროა ლენინისაკენ გადახრა, ვიდრე პუანკარესაკენ გზის ძებნა.

მართალია, ჩვენში მეტად დიდ დეფიციტს ქმნის ადგილი, მართალია რომ შევიწროების განვიცდით, მაგრამ სწორედ ამიტომ არის საჭირო ბრძოლა არა წყობილების დამხობისათვის, არამედ მისი გაჯანსაღებისათვის.

საბჭოთა ხელისუფლებამ ეროვნული თავისუფლების სრული გარანტია უხდა მისცეს ქართველ ხალხს, ხოლო პოლიტკურმა პარტიებმა მოიკოტი თანამშრომლობით უნდა შესცვალონ.

ქართველმა ხალხმა უნდა შეიგნოს თავისი რთული მდგომარეობა. იგი სწორი პოლიტიკის გზით აქტიურად უნდა გამოვიდეს ბრძოლის მოედანზე.

პატარა ერთა ბრძოლა თავისი უფლებისათვის და თანამედროვე ძალთა ურთიერთობის პირდაპირ დანახვა, ჭკუხდი უნდა გახდეს მისი პოლიტიკის.

ისტორიის წინააღმდეგ კი არ უნდა ვემხედრდეთ, არამედ ისტორიული მოძრაობის სადი ელემენტთან კავშირით უნდა შევძლოთ ეროვნული თავისუფლების გამოჩენდვა. სხვა გზის არჩევით ეროვნული მოღვაწეები, ეროვნული მოღვლატეების სახელს დავმახურებთ.

სერ. ამაღლებელი.

მუშათა საკითხი

წინა წერილებში ჩვენ შევეხეთ მუშათა ცხოვრების თანამედროვე მდგომარეობას, უმთავრესად ეკონომიურ პირობებს და მიუთითეთ იმ საშუალებებზე, რომელთა მეოხებით, ჩვენის აზრით, შესაძლებელია ამ მდგომარეობის გაუჯობესება, მუშის დღევანდელი ნივთიერი ყოფა ცხოვრების გაუკეთესება. ჩვენ ღრმათა გვწამს, რომ საქართველოს გათვითცნობიერებული მუშათა კლასი, როგორც იქნება თავს დაახწევს იმ დუხჭირსა და ძნიმე ეკონომიურ პირობებს, რომელშიაც ის დღესაა ჩაყენებული და ამწარებულ უზრუნველყოფს როგორც საკუთარ ფიზიკურ არსებობას, ისე ჩვენი ქვეყნის საერიცხლო ინტერესებსაც.

დღეს კი გვინდა შევეხოთ მუშათა ცხოვრების მეორე ხახეს, არა ნაკლებ საყურადღებოს, ვიდრე არის ნივთიერი მდგომარეობა,—საბელდრობო მუშათა კლასის კულტურულ, სულიერ ცხოვრებას, მის გონებრივ განვითარებას. მეტად სამწუხაროა მოცლენაა, მაგრამ მაინც იძულებული ვართ აღვიაროთ ის ფაქტი, რომ ჩვენი მუშათა კლასი გონებრივ განვითარების ხარისხით, ცოდნის ხარისხით, ვერა სდგას სათანადო სიმაღლეზე.

ვიმეორებ, მეტად საინტერესო და საჭიროა ჩვენი მუშათა კლასის ამგვარი მდგომარეობა, მაგრამ ზოგიერთივით ვერ მოვიქცევით და ნაკლს ხელს ვერ დავფარებთ. ნათქვამია „ბოყვარეს პირში უძახხლო მტერს პირსუკანაო" და მეტადრე ეს თემულება დღეს უნდა გავიხადოთ სახელმძღვანელოდ; ჩვენ ვამბობთ—ყველა ზეგახებული ამბანაგის ზნეობრივი ვალდებულებაა დაუფარავად და მოურიდებლად ცნაბრება ყველა დეფექტების, რომელთაც ჩვენს ცხოვრებაში აქვთ ადგილი და რომელთა გამოსწორება აუცილებლად საჭიროა ჩვენივე ინტერესებისათვის. მით უმეტეს საჭიროა ასე ვიქცეთ დღეს, როდესაც სახელმწიფოებრივი ძალა უფლება მუშა ხალხის ხელთ არის. მართლაც დიდი მნიშვნელობა ეს ძალა-უფლება, თუ მუშათა კლასი მოუბადებლობისა და გაუნვითარებლობის გამო მას ვერ გამოიყენებს სათანადოდ, თუ ის უშუალოდ, გარეშეთა დაუხმარებლად ვერ შეძლებს ამ ძალაუფლებისაგან გაიმაგრებს ყველა პირადი ინტერესობით სარგებლობას? საქმეთა სისტემა უპირატესობა ხელოლად მაინც გახდება ყველასათვის ცხადი, თვალსაჩინო; მუშათა სახელმწიფო ხელოლად მაშინ შესძლებს მასზე დამყარებულ იმედების გამართლებას, მუშათა კლასის სამსახურს, როდესაც ამ ძალა-უფლების სადავეებს; სახელმწიფოს ამარტი უმთავრესად ნამდვილი მუშების ხელთ იქნება და როდესაც მუშები იქნებიან იმდენად მოწადებული და განვითარებული, რომ მათ შეეძლებათ ღრმა ცოდნით წინამძღოლობა და მეთაურობა გაუწიონ მუშათა სახელმწიფოს. როგორი მდგომარეობაა დღეს ჩვენში? შეიძლება თუ არა გადაჭრით იქვას, რომ სახელმწიფოს ყველა ხნიშვნელოვან პოსტზე ნამდვილი მუშური ელემენტი სდგას? ვაი, რომ ამ კითხვაზე ჩვენ არ შეგვიძლია უპასუხოთ ჰო! როგორ შეიძლება იმის დაფარვა, რომ საქართველოს მუშათა კლასმა თავის წრიდან ძლივს მოახერხა და სახელმწიფოს მხოლოდ მომზადებულ სახელმწიფო მოღვაწეთა უმნიშვნელო რიცხვი მისცა, ასე რომ ჩვენს მართვა გამგეობას უმთავრესად ინტელიგენცია უწევს ხელმძღვანელობას.

ვიტყვით ეჭვსაც. ჩვენ ვერ შევძელით მუშების საკმარ რიცხვის გაწყობა თუ არა სახელმწიფოს ურჩლეს თანამდებობისათვის, ჩვენ ისიც კი ვერ ვიცით, რომ წმინდა მუშური ორგანიზაციები, პროფესიონალური კავშირები დღევანდელ უცხო ძალების გავლენისაგან... რაც შეეხება სხვა და სხვა სპეციებს, აქ ხომ ლაპარაკიც მეტია, ძველი კონტინენტი ინტელიგენციისაგან ბედგენს. ნურავინ იფიქრებს, თითქოს ჩვენ ამით იმის სთქმა გვინდოდეს, ინტელიგენცია საზოგადოდ და კერძოდ ქართველი ინტელიგენცია ღირსი არ იყოს ნდობისა და ყურადღებისა. ყოველ შემთხვევაში შეუძლებელია ასეთი აზრის ვიყოთ ინტელიგენციის იმ ნაწილზე, რომელიც დღეს ჩვენი სახელმწიფოს პოლიტიკურ ცხოვრებას ხელმძღვანელობს, რომელმაც საკუთარი სისხლით დაამტკიცა მუშათა კლასის ერთგულება და მისთვის თავგანწირვა. მაგრამ რაც უნდა იყოს მუშათა კლასი სხვაა და ინტელიგენცია კიდევ სხვა. ინტელიგენციის ხაყრილს, რა თქმა უნდა პირნათლად და თავგანწირვით შეუძლია ემსახუროს მუშათა კლასს, უხელმძღვანელოს კიდეც მას პოლიტიკურ ბრძოლაში მაგრამ ჩვენ მაინც უმჯობე-

*) დასაწყისი იხ. „ტრიბუნა" №148.

ԱՄՆԱՅԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հասցե՝ Նյու-Յորք, Փոստ Օֆիս Բոքս 1417

Հեռախոս՝ Ալգոնքին 4600

Ամերիկահայ ազգային կյանքի ամենաթողունակ օրգանը

Ամենամեծ տպաքանակով հայկական թերթը

Ամենաարագ լուրերը

Ամենաարդիական հրատարակչական կազմակերպությունը

Ամենաարդյունավետ գովազդի միջոցը

Ամենաարագ ու ճշգրիտ տպագրական աշխատանքները

Ամենաարդիական գրատպական մեքենաները

Ամենաարդյունավետ գրատպ

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲛᲔᲢᲠᲝᲞᲝᲚᲘᲢᲔᲜᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲔᲜ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲛᲔᲢᲠᲝᲞᲝᲚᲘᲢᲔᲜᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲔᲜ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘ, 22 ᲜᲝᲔᲛᲑᲔᲠᲘ. ᲛᲮᲝᲚᲝᲓ ᲒᲣᲨᲘᲜ ᲓᲐᲡᲠᲣᲚᲓᲐ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲛᲔᲢᲠᲝᲞᲝᲚᲘᲢᲔᲜᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲔᲜ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲡᲐᲮᲔᲚᲝᲑᲘᲡ ᲗᲔᲐᲢᲠᲘᲡ ᲛᲔᲠᲕᲔ ᲐᲥᲢᲘ "ᲛᲐᲜᲓᲐᲢᲘ". ᲛᲐᲨᲘᲜ ᲛᲔ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲨᲘ ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔᲝᲑᲓᲐ ᲛᲔᲢᲘ ᲐᲠᲐᲤᲔᲠᲘ, ᲕᲘᲓᲠᲔ ᲒᲐᲜᲡᲐᲯᲘᲗ ᲛᲔ ᲐᲠ ᲕᲘᲪᲘ. ᲛᲔ ᲛᲮᲝᲚᲝᲓ ᲘᲛᲐᲡ ᲕᲘᲪᲘ, ᲠᲝᲛ ᲛᲔ ᲐᲠᲐᲤᲔᲠᲘ ᲐᲠ ᲛᲥᲝᲜᲓᲐ ᲓᲐᲙᲐᲠᲒᲣᲚ

ВЕСТНИК ГОСУДАРСТВЕННОЙ ВЛАСТИ И ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ ГРУЗИИ

Издается с 26 февраля 1921 г. Выходит ежедневно, кроме праздничных дней.

Адрес редакции и конторы: Тифлис, ул. Ингороква, № 21. Телефон № 2-16.

Подписная цена: на 1 месяц 15 р., на 3 месяца 45 р., на 6 месяцев 90 р., на 12 месяцев 180 р.

Цена отдельного номера 1 р.

Подписка принимается в конторе редакции.

Объявления принимаются в конторе редакции и в Тифлисском Телеграфном Агентстве.

Цена строки петитного шрифта: на 1-й странице 3 р., на 2-й 2 р., на 3-й 1 р., на 4-й 50 к.

Объявления, помещаемые на 1-й странице, оплачиваются по соглашению.

Объявления, помещаемые на 2-й странице, оплачиваются с надбавкой 50%.

Объявления, помещаемые на 3-й странице, оплачиваются с надбавкой 25%.

Объявления, помещаемые на 4-й странице, оплачиваются с надбавкой 10%.

Объявления, помещаемые в виде отдельных приложений, оплачиваются по соглашению